

Datum

27 januari 2026

Kenmerk

BBPZ/LS/RBos/26-005

Aan

Tweede Kamer der Staten-Generaal
T.a.v. de vaste Kamercommissie van KGG, cc VRO

Onderwerp

Schriftelijk Overleg Klimaat en Energie (algemeen)

Geachte Kamerleden,

Tot woensdag 28 januari a.s. kunt u inbreng leveren voor het schriftelijk overleg over Klimaat en Energie. Met deze brief willen we u een aantal aandachtspunten meegeven die belangrijk zijn voor een snellere en betaalbare verduurzaming van de gebouwde omgeving.

Borg structurele betaalbaarheid voor warmtenetten

Het kabinet kiest er bij de WCW voor kosten gebaseerde tarieven pas over twee tot vier jaar in te voeren. Daar is de investeringsbereidheid bij warmtenetten nu niet mee geholpen. De hete aardappel lijkt opnieuw te worden doorgegeven. Zet daarom vaart achter het invoeren van kosten gebaseerde tarieven en maak al sneller werk van een relatieve prijsgarantie.

Zonder structurele subsidiëring aan de voorkant loopt warmtetransitie verder vast

Structurele subsidiëring van het vastrecht, bijvoorbeeld via SAH, is onmisbaar om de warmtetransitie niet volledig stil te laten vallen. Duizenden corporatiewoningen staan klaar om op een warmtenet te worden aangesloten.¹ Zonder snelle actie stijgen de energierekeningen van huurders verder en neemt energiearmoede onvermijdelijk toe. De korte heropening van de SAH in november 2025 was binnen één dag uitgeput en een veelvoud aan aanvragen werd ingediend. Dit onderstreept de noodzaak van structurele ondersteuning. Wij verzoeken u de minister op te roepen nog dit jaar nieuw en structureel budget beschikbaar te stellen voor de Stimuleringsregeling Aardgasvrije Huurwoningen (SAH).

Verdeel de kosten van energie-infrastructuur eerlijk over alle huishoudens

Als we op lange termijn tempo willen maken met warmtenetten, moet warmte ook in de portemonnee aantrekkelijk zijn: structureel goedkoper dan aardgas. Dat vraagt om een eerlijke verdeling van de kosten van de energie-infrastructuur. Nu betalen alle huishoudens mee aan de miljardeninvesteringen in het elektriciteitsnet, terwijl de kosten van warmtenetten volledig neerslaan bij de aangesloten huishoudens. Dat is onlogisch, want warmtenetten ontlasten juist het elektriciteitsnet en helpen netcongestie voorkomen. Hier zit een fundamentele scheefgroei.

¹ [Kamerbrief over Verduurzaming gebouwde omgeving, voortgang diverse maatregelen, moties en toezeggingen - 09-01-2026](#)

Daar komt bij dat het gasnet voorlopig in stand moet blijven, terwijl steeds minder huishoudens de vaste kosten dragen. Ook dat is onhoudbaar. Een eerlijke oplossing vraagt om het gezamenlijk dragen van de kosten van elektriciteits-, gas- en warmtenetten door alle circa 8 miljoen aangeslotenen. Door de energie-infrastructuur te socialiseren krijgt ieder huishouden tegen gelijke kosten per capaciteit toegang tot elektriciteit en verwarming (via gas, elektriciteit of duurzame warmte). De komende jaren zijn cruciaal. Kiezen we nu voor solidariteit in kosten, dan maken we collectieve warmte echt goedkoper dan aardgas en versnellen we de warmtetransitie voor iedereen. Wilt u de minister hierop bevragen?

Zorg dat de energietransitie niet spaak loopt: laat zonnepanelen blijven lonen

Compenseer huurders eenmalig voor de afschaffing van de salderingsregeling. Maak eenmalig 585 miljoen vrij van de structurele opbrengst (ruim 665 miljoen euro) die afschaffing van de salderingsregeling oplevert om via verhuurders de servicekosten voor zonnepanelen voor huurders te verlagen. Deze eenmalige compensatie resulteert in een structurele lastenverlichting voor zo'n 400.000 huishoudens. Met een eenmalige compensatie kunnen corporaties de servicekosten omlaag brengen zodat huurders er niet of nauwelijks op achteruit gaan. [In deze brief](#) gaan we hier samen met de Woonbond op in. Het bedrag van de compensatie is gebaseerd op het onderzoek van VRO in samenwerking met de Woonbond en Aedes, n.a.v. de aangenomen motie-Beckerman (Kamerstuk 36378 nr. 79).

Begin op korte termijn met de compensatie bij woningen met een Energieprestatievergoeding (EPV). Zij zijn mede door de stijging van de EPV-tarieven per 1 januari 2026 nog harder getroffen. Onderzoek van het ministerie van VRO wees uit dat terechte compensatie nu alleen te realiseren is als corporaties zelf EPV verlagen, wat €144 miljoen² kost. In lijn met de motie-Beckerman om huurders te compenseren verzoekt Aedes om zo snel mogelijk te starten met deze groep huurders die het hardst getroffen is.

Wilt u de minister vragen om in overleg te treden met partijen als Aedes, de Woonbond en Vereniging Eigen Huis over hoe compensatie voor afschaffing van de salderingsregeling vorm krijgt en huurders niet de dupe worden?

Afgelopen maand stuurden we samen met VEH, Woonbond, Consumentenbond, Milieudefensie en Natuur & Milieu een [brief over hoe consumenten beter beschermd kunnen worden](#) bij de afschaffing van de salderingsregeling. Daarin ook suggesties hoe dat te bereiken en draagvlak te behouden voor zonne-energie. We vragen uw aandacht daarvoor.

Energiedelen grote kans, maar huidige voorstel veel te complex

Er ligt een conceptwetsvoorstel voor energiedelen met een uitermate complexe uitwerking. Consumenten die overproductie van een andere consument ontvangen worden op hun beurt energieleverancier en hebben een btw-registratie nodig. Ook de ontvanger kan dan weer op papier, overproductie hebben, en moet dan alsnog terugleveren aan het net. Na afschaffing van de salderingsregeling biedt energiedelen een grote kans zonne-energie aantrekkelijk te houden zonder structurele overheidssteun. Ook biedt energiedelen kansen om gelijktijdigheid te benutten en de netbelasting te verlagen. Het huidige voorstel is echter zo complex en onzeker voor eindgebruikers dat

² [Rapport enkelzijdig - Onderzoek afschaffing salderingsregeling.](#) - Ministerie van VRO

energiedelen niet aantrekkelijk is en uitloopt op een gemiste kans. Dit kan echt anders. Zo zien ook de Woonbond en Vereniging Eigen Huis. Ons inziens is de uitwerking niet in lijn met de gedachte vanuit de EU dat burgers op een eenvoudige manier kunnen participeren in de energietransitie. Wij vragen u een stap terug te doen, de tijd te nemen en ervoor te zorgen dat energiedelen begrijpelijk, aantrekkelijk en toegankelijk is voor de gemiddelde consument.

De Raad van State heeft een aantal goede adviezen meegegeven om de regeling te verbeteren. Wij vragen u die adviezen ter harte te nemen, en daarnaast met vertegenwoordiging van de doelgroep in gesprek te gaan.

Zet middelen Social Climate Fund in voor structurele maatregelen

Subsidies voor isolatie borgen de betaalbaarheid voor de huurder van morgen. We vragen u daarom de middelen van het Social Climate Fund (SCF) in te zetten voor energiebesparende maatregelen voor mensen met de laagste inkomens en deze dus ook beschikbaar te stellen voor woningcorporaties. Dit fonds is bedoeld om de impact van ETS2 te beperken. De impact van ETS2 is structureel, dus besteed ook middelen uit het SCF aan structurele impact, zoals teams van energiefixers die gratis mensen helpen met kleine energiebesparende maatregelen.

Investeringscapaciteit corporaties onder druk, ruimte nodig om verduurzaming aan de gang te houden. Schaf winstbelasting af.

Om huurders te helpen met een lagere energierekening hebben corporaties in de Nationale Prestatieafspraken (NPA) afgesproken voor woningisolatie geen huurverhoging te vragen. Verduurzaming van de sociale huurvoorraad heeft dus geen positieve businesscase, behalve als we naar de businesscase voor de samenleving kijken: een gezondere woning, een gezonder huishouden, een lagere CO2-uitstoot en een lagere energierekening per woning. Verduurzamen is geen hobby, maar noodzaak en subsidies zijn daarbij nodig om de schuldenlast van corporaties te beperken en zo de betaalbaarheid op lange termijn te borgen.

Tijdens de begrotingsbehandeling van het ministerie van VRO meldde de minister dat uit de actualisatie van doorrekening van de NPA blijkt dat er een financieel tekort is ontstaan van € 20 miljard. Dit betekent dat corporaties over de looptijd van de NPA 163.000 woningen minder kunnen verduurzamen en daarna is de pot voor verduurzaming leeg. Dit kunnen we voorkomen door ervoor te zorgen dat elke euro huur terugvloeit naar de volkshuisvesting. Corporaties moeten winstbelasting afdragen, terwijl ze geen winst maken. Na de € 14 miljard aan verhuurderheffing die al is verdwenen, verdwijnen nu door winstbelasting elk jaar meer huurinkomsten uit de volkshuisvesting.

Dit loopt op tot meer dan € 1,5 miljard per jaar in 2034. Met de afschaffing van de winstbelasting voor woningcorporaties ontstaat er weer ademruimte voor woningcorporaties waarmee bijna € 40 miljard extra aan volkshuisvestelijke investeringen gerealiseerd kunnen worden. Zo kunnen we de NPA realiseren en kunnen we ook tussen 2035 en 2050 blijven investeren in de energietransitie.

Warmtepompnormering voor bestaande bouw? Nu geen goed plan.

Zoals hierboven aangegeven komt de corporatiesector geld te kort om de opgave te realiseren. Daarom werken we aan het goedkoper maken van de transitie. Dat kunnen we niet alleen. We doen dat als het bijvoorbeeld gaat om warmtepompen samen met fabrikanten, installateurs en TNO.

Het doel? De kosten voor de warmtepomp terug te brengen van meer dan € 10.000 naar zo'n € 6.000. Corporaties maken tot 2035 450.000 woningen aardgasvrij, waarvan een groot deel met een warmtepomp. Echter, het normeren hiervan betekent gedwongen op het hoogtepunt van de kosten moeten investeren. Ook willen we voorkomen dat corporaties warmtepompen installeren waar een warmtenet is voorzien. Voor appartementengebouwen (meergezinswoningen) moet een normering nooit leiden tot het moeten vervangen van een collectieve installatie voor een individuele installatie.

Eveneens moet rekening worden gehouden met de overlast van buitenunits wanneer vele warmtepompen geplaatst moeten worden, omdat normering geen ruimte laat voor een andere oplossing. Als laatste geldt dat een normering de verduurzamingsplanning van corporaties op de kop kan gooien, waardoor normering niet tot een versnelling van de transitie, maar juist tot vertraging leidt. Sluit dus aan op bestaande trajecten van de brancheorganisaties. We laten u graag zien hoe we ook zonder normering de transitie versnellen.

Voorkom eenzijdige focus op woningniveau bij netbewust bouwen

Afgelopen jaar is o.a. door het ministerie van VRO gewerkt aan een handvat netbewust (ver)bouwen. Een goed initiatief, maar wel eenzijdig. Er is gekeken naar oplossingen op woningniveau zoals het verlagen van de warmtebehoefte (isolatie), het kiezen voor een bodemwarmtepomp in plaats van een lucht-water warmtepomp of het mijden van het gebruik van de warmtepomp tijdens spitsuren. Al deze maatregelen zijn kostenverhogend aan de ene kant (eigenaar) en kostenverlagend aan de andere kant (netbeheer). Gegeven het financiële tekort van € 20 miljard leidt dit tot een nog verdere daling van nieuwbouw. De laatste optie, indien op afstand beheerd, verkleint mogelijk het comfortniveau van bewoners en vraagt eerst om voldoende draagvlak. Op grote schaal is de bijdrage die de woningbouw echter kan leveren aan het verzachten van netcongestie klein, zeker als je kijkt naar de sociale huurvoorraad waar de energievraag gemiddeld lager ligt dan in de koopsector.

Woningcorporaties zoeken ook zelf naar oplossingen. Zo worden meer woningen op één kleinverbruiksaansluiting aangesloten. Op korte termijn is dit een goede oplossing om de verduurzaming niet onnodig te vertragen, op lange termijn brengt het risico's met zich mee. Er ontstaan immers allerlei nieuwe vormen van collectieve nutsaansluitingen, met alternatieve administratie en contract- of servicemodellen.

Dan hebben we nog het prioriteringskader van het ACM dat is gewijzigd. Door deze wijziging kunnen netbeheerders geen ruimte meer reserveren voor toekomstige woningbouw. Dat heeft onder andere te maken met de timing van de aanvraag die gelijk moet lopen met de vergunningsaanvraag. De bouwvergunning wordt pas veel later verkregen als de bouwplannen al hard zijn. Daardoor kan het zo zijn dat projecten waar de schop in de grond gaat, alsnog achteraan sluiten in de wachtrij en dus niet bij oplevering kunnen worden aangesloten.

Wij stellen de volgende randvoorwaarden en beleidsmaatregelen voor: (1) zorg ervoor dat netbeheerders ruimte kunnen blijven reserveren voor woningbouw en woningverduurzaming, door het prioriteringskader daarvoor alsnog aan te passen; (2) zorg ervoor dat netverzwaring prioriteit krijgt waar de (toekomstige) nood het hoogst is en; (3) richt een subsidieregeling in voor netbewust renoveren, waardoor meer woningen gelijktijdig geëlektrificeerd kunnen worden. Balanseer de investeringen t.b.v. netontlasting met die voor netverzwaring.

We zijn zeer bereid om één en ander nader toe te lichten of nadere informatie te verstrekken. Neemt u daarvoor contact op met mij of Richard Bos (r.bos@aedes.nl of tel. 06-51926072).

Met vriendelijke groet,
Aedes vereniging van woningcorporaties

Liesbeth Spies
Voorzitter